Nr. 48. Poznań, 15. czerwca 1926. VIII. Rocznik.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY.
OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.
WYCHODZI WE WTORKI I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na czerwiec 1926 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 2.50 złote. Na pocztach 2.55 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 3.— złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 3,75 złote. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 0.30 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 35 groszy. Zagranicą 45 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie. Oddział w Poznaniu Bank Przemysłowców Poznań. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr (strona czterołamowa) W tekście zaś lub przed tekstem: 65 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia

ZBIGNIEW HRYNIEWIECKI.

Wydajność pracy i zapotrzebowanie siły pędnej u nowoczesnych pionowych traków walcowych przy pełnym składzie pił*).

Przyjmijmy, że dla prawidłowo zbudowanych traków możemy już z góry obliczyć zapotrzebowanie siły pędnej, przy wolnym ich biegu, za pomocą nowoczesnych zdobyczy mechaniki. W każdym bądź razie obliczone w ten sposób przez autora wartości zostały zawsze potwierdzone przez próbne pomiary. Trudniej jednak przedstawia się sprawa z utworzeniem teorji dla obliczania wydajności traków obciążonych i ich każdoczesnego zapotrzebowania siły pędnej, o ile w niej mamy znaleść naukowe potwierdzenie praktycznie uzyskanych danych.

Drewno, jak wiemy, jest ciałem organicznem, hygroskopijnem, o nieregularnej budowie i zmiennej wytrzymałości, zależnie od gatunku drzewa, z jakiego ono pochodzi. Oprócz tego na stopień wytrzymałości drewna wpływa w znacznym stopniu jego sękatość i stopień wilgotności, wskutek czego możemy operować tylko przybliżonymi spółczynnikami wytrzymałości. W poniższej tabelce mamy zestawione różne współczynniki wytrzymałości dla różnych gatunków drzew, przyczem:

K ++ oznacza wytrzymałość na zgniecenie prostopadle do przebiegu włókien, a równolegle do jednej z płaszczyzn, przechodzących przez oś podłużną danej sztuki drewna.
Ks ++ oznacza wytrzymałość na ścieranie (ścinanie) prostopadle do przebiegu włókien, a równolegle do jednej z płaszczyzn, przechodzących przez oś podłużnej sztuki drewna.
Ks ⊥ oznacza wytrzymałość na ścieranie prostopadle do przebiegu włókien.
K || oznacza wytrzymałość na zgniecenie rownolegle do przebiegu włókien.
Kz || oznacza wytrzymałość na rozciąganie w kierunku równoległym do przebiegu włókien.

w kg. na 1 mm².

TABELA I.

Gatunek drzewa	K ++	Ks ++	Ks ⊥	K ||	Kz ||
Jodła	0,36	0,63	2,73	3,90	10,30
Swierk.	0,55	0,67	2,19	2,50	7,50
Sosna	0,50	0,61	2,10	2,80	7,90
Modrzew.	0,50	0,72	2,47	3,00	9,00
Buk	1,32	0,85	2,90	4,25	13,45
Dąb	1,65	0,75	2,70	4,09	9,45
Jesion	1,24	1,23	3,45	4,76	12,59
Akacja	1,86	1,08	3,00	7,70	11,10
Hickory	2,10	1,98	5,46	6,38	20,20

Zależnie od stopnia wilgotności drewna należy powyżej podane wartości pomnożyć przez odpowiedni spółczynnik wilgotności m, który wynosi:

*) Nowoczesne pionowe traki walcowe są wyposażone w daleko idące ulepszenia, zwiększające wydatnie ich szybkość i wydajność pracy, przy równoczesnem zmniejszeniu zapotrzebowania siły pędnej, tak że wzory, znajdujące się w starych podręcznikach (1862, 1880), dostosowane do dawnych traków o mniejszej szybkości i wydajności, nie odpowiadają w zupełności dzisiejszym wymaganiom. Brakowi temu stara się zapobiec st. inżynier p. Voigt w swym artykule p. t. „Leistungen und Kraftbedarf moderner Walzenvollgatter", umieszczonym w nr. 188 i 189 „Holzmarktu" z dn. 7. i 8. sierpnia 1925 r., którego wolny przekład podajemy do wiadomości naszych Czytelników.

dla drewna mokrego (60%, zawartości wody) m = 0,48 — 0,6
„ „ wilgotnego . . . . m = 0,6 — 0,75
„ „ nawpół wyschniętego . . . . m = 0,72 — 0,95
„ „ wyschniętego na powietrzu . . m = 0,85 — 1,05
„ „ zupełnie suchego . . . . . . m = 0,95 — 1,15

Uprzytomniwszy sobie powyższe dane, odnoszące się do drewna samego, możemy przystąpić do teoretycznego obliczenia:

I. osiągalnej wydajności traków o pełnym składzie pił i
II. ich zapotrzebowania przy tem siły pędnej.

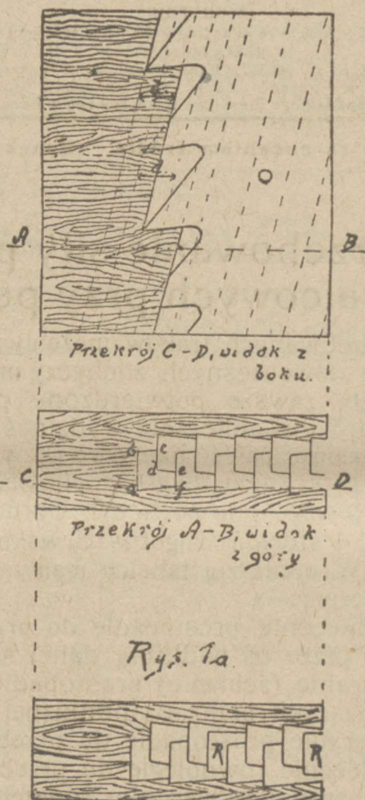
I. Osiągalna wydajność traków stojących o pełnym składzie pił.

Zależy ona od:

1. szybkobieżności traka,
2. grubości brzeszczotu piły, wielkości przestrzeni międzyzębnych, kształtu zębów i ich rozwiedzenia,
3. gatunku drzewa i stopnia wilgotności drewna,
4. sposobu podsuwania drewna pod piły,
5. grubości drewna, względnie wysokości cięcia piły.

Oprócz tego wydajność pracy traków zależy od wymaganej czystości (gładkości) powierzchni przecięcia i sprawności obsługi. Im drobniejsze są wymiary poszczególnych zębów, tem czystsza powierzchnia przecięcia, lecz równocześnie zmniejsza się odpowiednio wydajność traka.

Jako podstawę naszych rozważań przyjmijmy najczęściej obecnie używany trak, którego piły pracują tylko w kierunku z góry na dół, a podsuwanie drewna pod piły odbywa się proporcjonalnie do szybkości cięcia. Przy tego rodzaju urządzeniu, które jest uważane za ostatni wyraz techniki doby dzisiejszej, każdy ząb, na całej długości rozwiedzionej piły, musi pokonać opór słupka drewna, znajdującego się pod nim, o przekroju poprzecznym abcdef. Przebieg tego ilustruje nam rys. 1.

Jeśli oznaczymy:

przez H skok piły w m,
„ n ilość obrotów wału korbowego na minutę,
„ s grubość brzeszczotu piły w m,
„ b szerokość rzezu piły w m,
„ c szybkość piły, tj. drogę, jaką wykonają piły w 1 sekundzie. wyrażoną w m,

przez $\frac{c}{2}$ szybkość przecierania, tj. drogę, jaką wykonają piły podczas tarcia, w m. na sek.,
„ u szybkość podsuwania drewna pod piły w m/sek. (podsuw.),
„ U szybkość podsuwania drewna pod piły w m/min.,
„ t podziałkę uzębienia pił w m.,
„ h wysokość rzezu, wykonanego każdorazowo przez poszczególną piłę, czyli wysokość cięcia,
„ d szerokość słupka drewna strużyny oddzielonego, przy tarciu przez każdy ząb z osobna, mierzoną w kierunku posuwania się drewna w m.,

to dla rozwiedzionych pił, według Schmidt'a, otrzymamy:

$$d = u. \frac{4. t}{c} \quad \ldots \ldots \ldots \ldots (1)$$

$$u = \frac{c. d}{4. t} \quad \ldots \ldots \ldots \ldots (1a)$$

ponieważ przy piłach rozwiedzionych wrzyna się w drewno do $\frac{c}{4 t}$ na prawo względnie na lewo odwiedzionych zębów, czyli w całości $\frac{c}{2 t}$ zębów na sekundę.

Jeżeli we wzorze (1a) podstawimy za c: $\frac{H. n}{30} = c \quad \ldots \ldots \ldots \ldots (2)$

to otrzymamy:

$$u = \frac{H. n. d}{120 t} (m) \quad \ldots \ldots \ldots \ldots (1b)$$

Powierzchnię przekroju poprzecznego słupka drewna oddzielanego przy tarciu przez każdy ząb: F — abcdef obliczamy na podstawie wzoru:

$$F = d. \frac{b}{2} = u. \frac{2b. t}{c} = \frac{U. b. t.}{H. n} (m^2) \quad . . (3)$$

(podstawiwszy za d wzór (1), a następnie za c wzór (2), zamieniając równocześnie 60 u na U.), objętość zaś V tego samego słupka obliczamy, mnożąc powierzchnię przekroju poprzecznego F przez wysokość słupka h:

$$V = \frac{d. b. h}{2} = \frac{U. b. t. h}{H. n} (m^3) \quad \ldots \ldots (4)$$

Masa ta w stanie rozdrobnienia (jako trociny) przedstawia objętość V, 4—5 razy większą od poprzedniej, a znajdujemy ją mnożąc objętość w stanie zbitym V przez współczynnik rozprężania, który oznaczamy przez p:

$$V_1 = p. V = \frac{p. d. b. h}{2} = \frac{p. U. b. t h}{H. n.} \quad . (4a)$$

Skoro h ≧ H, natenczas musimy we wzorze (4) i (4a) wstawić w miejsce h, H jako najdłuższą wysokość rzezu poszczególnego zęba, otrzymamy wtedy:

$$V = \frac{d. b. H}{2} = \frac{U. b. t}{n} \quad \ldots \ldots \ldots (4b)$$

$$V_1 = \frac{p. d. b. H}{2} = \frac{p. U. b. t}{n} \quad \ldots \ldots (4c)$$

(Ciąg dalszy nastąpi).

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego.

Nadleśn. Państwowe Darzlubie D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 7. czerwca 1926 r.

Dąb	III kl.	za m3	25.88	zł.
„	IV „	„	23.17	„
„	szczapy opałowe	za mp.	7.70	„
Buk	„	„	8.97	„
„	wałki	„	8.20	„
Brzoza	szczapy	„	7.30	„
„	wałki	„	6.81	„
Olsza	szczapy	„	8.00	„
Wierzba	„	„	4.50	„
Osika	„	„	4.40	„
„	wałki	„	4.50	„
Sosna	wałki użytkowe	„	8.00	„
„	szczapy opałowe	„	8.23	„
„	wałki	„	6.68	„
Swierk	„	„	6.50	„

Nadleśn. Państwowe Bolewice D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 7. czerwca 1926 r.

Sosna szczapy opałowe za mp. 7.90 zł.

Nadleśnictwo Państwowe Błędno D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 7. czerwca 1926 r.

Sosna	III kl.	za m3	7.84	zł.
„	szczapy użytk.	za mp.	5.00	„
„	wałki użytkowe	„	5.00	„
„	szczapy opaławe	„	4.48	„
„	wałki	„	1.52	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:
Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.
dnia 11. 6. 1926 r., na ż y t o: 30—31 zł.

CIESZYN, 9. 6. Na rynku drzewnym eksportowym panuje sytuacja utrzymana, przy znacznym zbycie do Czechosłowacji. Ostatno wzmogło się zapotrzebowanie ze strony importerów czeskich na kopalniaki i papierówkę. Obecnie żądają za kopalniaki w normalnych wymiarach 3.40 dolarów za 1 m³ franco wagon Piotrowice, natomiast cena papierówki świerkowej z małą domieszką jodły (długość 1 metrowa) wynosi 3.10 dolarów za mp. franco wagon Piotrowice. Za deski skrzynkowe świerkowe i jodłowe płacą franco wagon granica czeska 7 dolarów za 1 m³. Według otzymanych wiadomości, czesi przyjęli większe zobowiązania eksportowe w stosunku do Niemiec, które będą musieli pokryć w pewnej części drzewem polskim, z brakiem własnego. (A. W.)

RYNKI ZAGRANICZNE.

BERLIN, 11. 6. Na rynku drzewnym nastąpiło pewne osłabienie popytu na budulec tarty pod wpływem konkurencji pośród składników drzewa oraz anulowania licznych zleceń ze strony firm budowlanych. Wskutek tego cena budulca sosnowego tartego (belki) spadła z 62 na 57 marek za 1 m³ franco wagon Berlin. Dowóz kloców sosnowych z Polski był w maju poważny, obecnie jednak zmniejszył się wskutek nadejścia okresu sinienia drzewa. Za bloki sosnowe odziomkowe od 30 cm. średnicy w cieńszym końcu wzwyż zupełnie czyste — płacą importerzy niemieccy po 35 sh, a za kloce sosn. od 25 cm. średn. wzwyż 25 sh za 1 m³ franco porty spławne na Wiśle. Podkłady sosnowe szerokotorowe z Polski notowano ostatnio po 4 — 4.50 mk. za sztukę franco wagon granica niemiecka. (A. W.)

Zawiadomienie.

Z dniem 18. maja Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego przeniesioną została z ul. Św. Marcina 57 **na ul. Wielkie Garbary 20** i mieści się przy drukarni własnej.

Inż. MIECZYSŁAW ZIAJOWSKI.

O wpływie pewnych czynników na trwałość drewna.

(Dokończenie).

Naturalna trwałość drewna, pochodzącego z półn. Europy, gdzie odbywa ono długie podróże drogami wodnemi, oraz trwałość wyrobów drzewnych amerykańskich, gdzie istnieją w zakładach tartaczanych do moczenia drewna specjalne baseny z bieżącą wodą, jest rzeczą od dawien dawna ustaloną. Jednakże w tem miejscu podkreślić należy, iż ze względu na łatwość czepiania się bakterji i grzybów drewna mokrego, drewno płukane należy wysuszyć przynajmniej do zawartości 15% H_2O i to w specjalnych suszarniach. Zupełnie inaczej zaznacza się wpływ moczenia drewna w wodzie słonej (morskiej), a to dlatego, że rozpuszczona sól (Na Cl) osadza się nie tylko w przestworach międzykomórkowych, a często nawet w samych komórkach, a wobec tego, iż sól jest ciałem bardzo higroskopijnem, zatym pochłania wodę z pawietrza oprócz tego w pewnych wypadkach sól taka może się wydzielić na powierzchni drzewa już obrobionego, np. pokrytego politurą, co oczywiście musi wpływać ujemnie na trwałość drewna. W dalszym ciągu wspomnieć należy, iż użycie drewna płukanego w wodzie słonej w budownictwie żelaznym, w związku z owym wydzielaniem się soli, zawsze połączone będzie z pewnem niebezpieczeństwem, bowiem sól taka w zetknięciu z żelazem powoduje szybkie rdzewienie wszystkich śrub, szyn, nitów, belek żelaznych i t. p.

Mówiąc o wpływie płukania wodą na trwałość drewna, wspomnieć należy i o znaczeniu wody posiadającej w sobie rozpuszczone jakieś sole mineralne, np. wapno, lub krzemionkę (sioz), np. w tym ostatnim wypadku krzemionka osadza się w drewnie, powodując niejako skamienienie, zwiększając tym sposobem trwałość drewna. Proces ten postępuje powoli i ostatecznie drewno staje się bardzo ciężkie i twarde, nabierając przytem szarej barwy.

7. Pora i okres ścinania drewna według zdania laików ma wpływać decydująco na trwałość drewna, gdy tymczasem, jak ostatnie badania naukowe wykazują, fakt ten nie ma żadnego znaczenia dla naturalnej trwałości drewna. Badania nad wpływem pory i okresu ścinania na trwałość drewna sięgają zamierzchłych czasów, a ostatnie badania w Prusach w Akademji Leśnej w Tharandcie nie wykazały specjalnego wpływu. Poddano bowiem badaniu buk, dąb, sosnę i świerk w ten sposób, że zakopywano na pół metra głębokości drewno ścięte w każdym miesiącu przez cały rok w postaci 5 m/m grubości bali w sztuczny grunt (piasek kwarcowy z domieszką próchnicy). Po dwóch latach zaobserwowano pewne, bardzo nieznaczne zresztą zmiany zewnętrzne i wewnętrzne, bowiem przy badaniu twardości metodą D-ra Büsgena z Monachjum otrzymano następujące wyniki:

Urzędowa Cedula Giełdowa Giełdy Drzewnej w Bydgoszczy
z dnia 10-go czerwca 1926 r.

TOWAR	za 1 m³ w złotych			TERMIN	WARUNKI
	TRANZAKCJE	KUPNO (ofiarowano)	SPRZEDAŻ (żądano)		
Sosnowe bale angielskie u/s.	—	438.85 za std.	—	—	franco wagon Gdańsk.
IV klasa	—	341.30 za std.	—	—	dto.
Świerkowe bale angielskie	—	455.90 za std.	—	—	dto.
Śleepry 50/30/20	—	15.25 za szt.	—	—	dto.
Kloce jesionowe dług. przec. 6 m, przec. (/) 30 cm	—	—	109,70	—	fr. wag gr. pol-n. lub Gdańsk.
Deski i brusy dęb. tarcia 1922 23, luzem grub. 32, 52, 86 mm, przec. szer. 28 cm, p. dł. 3,5 m	—	—	146,30	—	franco wagon stacja załad. na Wołyniu.
Deski i brusy dębowe grub. 27, 40, 50, 80 mm, dług. od 3 m wzwyż szer. od 20 cm wzwyż luzem	—	—	170,00	—	franco wagon stacja załad. Dobromil (Małopolska)
Sosnowe deski obrzynane II kl., grub. 33, 40, 50 mm, dług. 4—6 m	—	—	95,00	—	franco wagon Gdańsk.
Sosnowy materjał tarty, blokowy, 80% I kl., bez III kl. grub. 20, 26, 42, 50, 65 cm czysty suchy	—	—	158,45	—	franco wagon granica
Sosnowe boczne deski bez sęka, luzem, grub. 13, 20, 26, 30 mm, czyste suche	—	—	170,65	—	dto.
Sosnowe dłużyce (/) w czubie od 22 cm, dług. przec. 14—15 m, wodne z Małopolski	—	—	43,90	—	franco tratwa Gdańsk.

W poszukiwaniu: Bale angielskie, francuskie, belgijskie. Sosnowe słupy telegraficzne. Sosnowe kopalniaki. Kloce olchy wodnej (/) w czubie od 24— 25 cm, bez sęka i rdzenia, zupełnie proste. Belki dębowe ciosane, przec. 40×40 cm, Ia, towar paryski.

W zaofiarowaniu: Sosnowe dłużyce na wodzie, z Małopolski.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Wywóz polskiego drzewa przez port gdański.
(25—31 maja).

26 maja: niem. par. D. Siedler 256 z drz. i tow. do Rotterdamu (Rhd), duń. par. Fanö 1093 do Hull z kopalniakami (B i S).

27 maja: niem. par. Hagen 1003 do Amsterdamu (D — S), norw. par. Borgfred 784 do Hull (Bg).

28 maja: niem. żagl. Anni 78 do Kopenhagi (Gw), duń. par. Skinfaxe 1014 do Aberdeen (Bg), niem. par. Aeolus 356 do Hamburga z tow. i podkładami (B i S), gd. par. Marie Siedler 221 do Rotterdamu z drzewem i zbożem (Rhd).

29 maja: niem. żagl. z mot. Sarten 73 do Koldingu z drz. i zb. (Bg). duń. żagl. z mot. Urga 56 do

grudzień . .	8,67	listopad . . .	11,20
wrzesień . .	9,46	październik .	11,38
kwiecień . .	10.03	marzec . . .	13,67
lipiec . . .	10,89	czerwiec . .	13,74
sierpień . . .	11,18	styczeń . . .	14,58
		luty	16,21

Aczkolwiek badaniom twardości metotą D-ra Büsgena zarzucają cały szereg niedokładności, bowiem polegała ona na tem, iż wciskano igłę stalową do pewnej stałej głębokości, obciążając ją już to większym już mniejszym ciężarem zależnie od twardości drewna.

Faktem jest, iż igła taka, posiadająca bardzo małą powierzchnię, jako pewnego rodzaju modyfikacja klina, działa łupiąco, a że drewno w najmniejszym nawet skrawku posiada pasy twardsze i miękksze, więc wyniki mogły być do pewnego stopnia fałszywe, zwłaszcza w drewnie drzew szerokonaczyniowych (akacja, jesion) igła taka mogła trafić wprost w otwór naczynia, co mogłoby dać pozór miękkości. Nie mniej jednak wyżej wzmiankowane rezultaty badań w Tharandcie stwierdzają, że zauważone zmiany w twardości drewna nie stoją w żadnym stosunku do pory ścinanego drewna. Ze wszelkich możliwych względów, nawet fizjologicznych, trudno sobie wyobrazić związek przyczynowy między porą ścinki drewna, a jego trwałością. Natomiast jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, iż dużą rolę odgrywa tu czynnik ekonomiczny, bowiem ze względu na małe zapotrzebowanie robotników w gospodar. rolnem w okresie zimowym, ułatwia nam w zimie angażowanie robotnika do robót w lesie, następnie drewno ścięte w okresie zimowym, zanim w miesiącach letnich wyrobione i pocznięte zostanie użyte dla celów budowlanych, ma ten kilkumiesięczny okres czasu do przeschnięcia, co bezsprzecznie przyczynia się do zwiększenia późniejszej jego trwałości. Jako taki praktyczny dowód, iż drzewo ścinane w okresach letnich, nie jest mniej trwałe od drewna ścinanego w okresie zimowym, wymienić należy wyrób materjałów eksportowych z poręb górskich eksploatowanych w lecie np. Worochta (świerkowe), Kotlina Bystrzycy, Prutu i t. d.; oczywiście tam, gdzie chodzi o odnowienie odroślowe, tam bezwzględnie należy zalecić eksploatację zimową.

Reasumując wyżej przytoczone względy, dochodzimy do wniosku, iż tak rozpowszechniony u naszych sfer obywatelskich zarzut, że wiosenna i letnia pora eksploatacji ujemnie oddziaływa na trwałość ergo wartość drewna, należy uważać za wielce bałamutny i nieposiadający żadnego naukowego uzasadnienia.

W zakończeniu, nic już nie mówiąc o dodatnim wpływie impregnowania wogóle na własności drewna, wspomnieć należy, iż impregnowanie go środkami zawierającymi kwasy, względnie tworzącymi kwasy podczas impregnowania, np. siarczanem miedzi lub siarczanem żelaza, kiedy to wytwarza się kwas siarkowy, zmniejsza częściowo wytrzymałość i trwałość drewna, następuje bowiem częściowy rozkład drewna, w przeciwieństwie np. do smoły pogazowej, którą impregnowane słupy sosnowe wykazują o 12—18% zwiększoną wytrzymałość na złamanie, aniżeli słupy nieimpregnowane,

Kopenhagi (Gw), niem. żagl. Libra 60 do Cuxhaven (Gw), niem. par. Masuren 299 do Rotterdamu (Rhd), duń. par. Flinderborg 858 do Horsensu (Bg), niem. par. Gerda Ferdinand 908 do Prestonu (Shaw), duń. par. Kattholm 877 do Liverpoolu w drz. i tow. (Rhd), niem. par. Marta Schröder 344 do Liverpoolu (Rhd), niem. par. Rückforth Otto Ipen 17 (342) do Lubeki (Scharenberg), niem. par. Pallas 1332 do Londynu (Rhd), duń. par. Frida 1276 do Grangemouth (Bg), niem. par. Finnland 246 do Goole (Shaw).

31 maja: gd. par. Mottlau 430 do Antwerpji (B i S). Statki powyższe wywiozły łącznie 37 800 m³ drzewa.

Finlandzka dostawa drzewa do Ameryki. Finlandzcy eksporterzy szacują tegoroczne dostawy do Ameryki (Nowy-York) na około 250 std, głównie heblowane i papierówka. W następnym roku liczą się z wywozem na 500 000 do 750 000 std.

Estońskie trudności w eksporcie drzewa r. 1925 zawiódł estońskich eksporterów drzewnych, a to wskutek niekorzystnych warunków rynkowych Anglji i Holandji — głównych odbiorców — oraz wskutek konkurencji państw Północy. Stąd to nie udało się rządowi sprzedać dodatkowo 6.000 ha lasu na wyrąb bieżącej kampanji. Wogóle mają być jeszcze nie sprzedane $^2/_3$ ekstra rębnych połaci leśnych, a ze zwyczajnych sprzedano tylko $^1/_3$ za cenę tylko o 13% wyższą ponad taksę. Stąd to gdy w r. 1924 sprzedaż drzewa leśnego przyniosła 800 milj., to w r. 1925 tylko 695 milj. est. mk. Ponadto rynek wewnętrzny jest zawalony drzewem opałowem, między innemi i dla tego, że koleje coraz szerzej przechodzą do opału łupkiem.

Jugosławja. Wydajność lasów w Slowenji. W roku 1924 lasy Slowenji wyprodukowały 1.199.000 m³ drewna użytkowego a 944 000 opału, tymczasem w całem państwie wyniosła produkcja 4.852.000 – 7.503.000 m³. Okręg Ljubljany stoi na czele wszystkich terenów produkcji.

Północno-amerykański koncern drzewa miękkiego utworzył się niedawno, obejmując wszystkich największych producentów drzewnych i właścicieli lasów głównie z nad Oceanu Spokojnego, gdzie przedewszystkiem spotykamy poważne rezerwy leśne Stanów Zjednoczonych. Kapitał zakładowy z koncernu wynosił 500 milj. dolarów.

Wywóz drzewa z Konga belgijskiego w r. 1924 wyniósł 1.036 ton, gdy w r. 1923 1.061 t.

Wzrost angielskiego handlu papierówką i papierem. W pierwszym kwartale w r. 1926 angielski import papieru i papy wyniósł 3.900,685 cwts. o wartości 3.930,422 funt. szter. gdy w r. 1925 za taki sam czas 3.468,481 cwts. za 3.545,871 Ł. Wywóz w tym samym czasie wynosił: 1.277,095 cwts. za 2.602.185 Ł, gdy w roku 1925 1.230,791 cwts. za 2.456,666 Ł.

Światowy handel mebli. Wiedeńskie Internationale Holzmarkt zestawia import mebli państw poza europejskich w r. 1925 w tys. szyl. Argentyna 21,106, Brazylja 8.280, Chile 2.914, Peru 3.580 Kolumbja 2.217, Wenezuela 3.480, Ekwador 1.710, Paraguay 2.960, Meksyk 8.864, Ameryka Środkowa 4.104, Indje 29.148, Chiny 32.541, Japońja 23.360, Persja 1.790, Indje Holenderskie 9,314. Południowa Afryka 4.107, Wschodnia Afryka 1.770, Zachodnia Afryka 1.610.

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S = submisja
L = licytacja
W = z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczegóły W R.D.	Bliższe szczegóły ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
16. VI. 26.	12^{00}	Państw. Nadl. Żołędowo (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna				1174,42			46	574	S	(kopalniaki).
17. VI. 26.	9^{00}	Państw. Nadl. Osie (hotel Listewnika w Osiu)	d.- bydgoska					2817,82			45	560	L	(kopaln. w całych dług.)
19. VI. 26.	11^{00}	Państw. Nadl. Twarożnica (kancelarja	d.- bydgoska	sosna	I-IV	220	152,03	34,90		3139,-	46	575	S	
	11^{00}	Państw. Nadl. Oborniki (kancelarja)	d. - pozn.	sosna				57016,-			47	583	S	(kopalniaki).
21. VI. 26.	9^{00}	Państw. Nadl. Grobla (kancelarja)	d. - lwowska	dąb			1517,15				46	566	S	
	10^{30}	Państw. Nadl. Osie (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	1823	2276,19				46	565	S	
22. VI. 26.	9^{00}	P. N. Drawsko (sala Stańczyka w Drawsku)	d. - pozn.								45	571	L	na większą ilość drewna opałowego.
	11^{00}	Państw. Nadl. Osieczno (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV		10131,86				47	584	S	
	12^{00}	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								42	537	S	na oddanie w dzierż. 5 tart.
25. VI. 26.	9^{00}	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d.- bydgoska								34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i drągi.
3. VII. 26.	9^{00}	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d.- bydgoska								34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i drągi.
27. VII. 26.	9^{00}	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d.- bydgoska								34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i drągi.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

Po skompletowaniu wyszły z druku w formie zeszytu

Luźne kartki

o tematach do egzaminów dla urzędników I., II. i III. kategorji Dyrekcji Lasów Państw. i Nadleśnictw,

które dotąd wydawane były jako dodatek do „Przeglądu Leśniczego".

Skrót ustawodawstwa leśnego obowiązującego w b. Dzielnicy Pruskiej.

Cena za zeszyt 1,50 zł. przy odbiorze

w Admin. „Rynku Drzewnego" i „Przeglądu Leśniczego"

POZNAŃ, Wielkie Garbary 20.

KUPIĘ

5 wagonów krótkiej szalówki 20 mm
5 wagonów deseK skrzynkowych 13—14 mm
1 wagon wałków sosnowych grubości od 15 — 20 cm

wałki muszą być czyste. Prosimy o oferty franko wagon.

Bittner i Langner **Fabryka skrzyń Poznań, Dąbrowskiego 83.**

Telefon Nr. 6883. 581

Poszukuje się celem kupna wielkie ilości

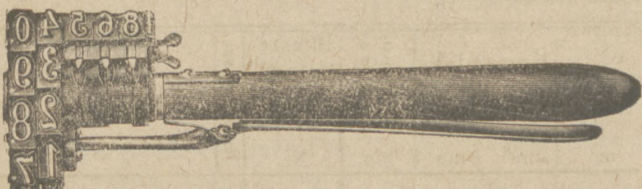
klepek **bukowych, świerkowych i jodłowych**

maszynowo obrobionych w grubościach od 10, 14, 20 mm. i w szerokościach od 6, 7, 8, 9 i 12 cm., w długościach od 62—96/100 cm. Oferty franko wagon Gdańsk lub stacja wysyłkowa przy zapłacie gotówką. [570

A. Heine, Frankfurt (Oder), Stiftsplatz 10.

MŁOTKI

do numerowania drzewa

ma na składzie i przyjmuje do reperacji

ADMINISTRACJA RYNKU DRZEWNEGO

Składnica Narzędzi Leśnych

Poznań, Wielkie Garbary nr. 20

Telefon 1820.

578

Wytłoczarkę (Stanze)

do pił trakowych używaną w dobrym stanie na gwintówce (Spindel) lub z napędem — kupi natychmiast

Schroeder, mechanik

Bydgoszcz - Grunwaldzka 103.

Odbieram - wagonowo

wałki bukowe - czerwone

18 do 25 cm grubości i 1 mtr. długości wzwyż.

Oferty z podaniem ceny loco stacji załadowania proszę do Adm. Rynku Drzewnego pod nr. **576.**

Siatki druciane 6-cio kątne

w całości w cynku kąpane.

Najtańsze i najpraktyczniejsze.

Sprzedaje po cenach fabrycznych, jedynej krajowej fabryki:

„Rynek Drzewny i Przegląd Leśniczy"

Składnica narzędzi leśnych - Poznań, W. Garbary 20.

Mam do oddania:

kilka wagonów **suchego odziemkowego materjału** z roku 1925 w następujących grubościach: 30, 36, 43, 52 i 80 mm., również 4 wagony **czystych desek bocznych bez sęka** 20 i 26 mm. grub.
oraz kilka wagonów **suchej szalówki** 18 mm. [568]

Franciszek Polaszek, budowniczy, Gostyń

Skład drzewa i wszelkich artykułów budowlanych.

Kilka wagonów desek sosnowych

mają na sprzedaż 580

Zakłady Przemysłowe Góra, pow. Jarocin

Wyszedł z druku

podręcznik dla leśniczych p. t.

„Krótki zarys nauki o pomiarze drzew i drzewostanów"

opracowany przez p. WITOLDA ALEXANDRA ŁUCZKIEWICZA, a wydany nakładem Admin. „Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego".

Cena: pięć złotych przy odbiorze w administracji

Zamówienia przyjmuje

Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego

POZNAŃ, Wielkie Garbary 20.

i wysyła za zaliczką lub za poprzedniem nadesłaniem kwoty z doliczeniem 50 gr. na pokrycie kosztów opakowania i wysyłki. Przy wysyłce większej ilości egz. liczy się tylko rzeczywiste koszta opak. i przesyłki.

Ogłoszenie.

W dniu **25-go czerwca 1925 r.** o godz. 12-tej w lokalu Urzędu Gminnego w Świsłoczy, Nadleśnictwo Świsłockie sprzeda drodą przetargu ustnego oraz przyjmowania ofert pisemnych następujące ilości drewna opałowego loco las: (588

1. dłużyc sosnowych 300 mp. w oddz. 47 i 69,
2. szczap sosnowych 2300 mp. w oddz. 12, 14, 22, 24, 27, 31, 43, 45, 66, 68, 71, 72, 88, 89,
3. szczap świerkowych 150 mp. w oddz. 27, 71 i 76,
4. szczap gatunków liściastych twardych 1000 mp. w oddz. 23 i 76,
5. szczap osikowych 435 mp. w oddz. 23 i 76. — Razem 4183 mp.

Cena wywoławcza na objekty 1—4 za 1 mp. 2,50 zł. na objekt 5. za 1 mp. 1,60 zł.

Wadjum w wysokości 5⁰/₀ wartości objektów należy składać na ręce Komisji Licytacyjnej przed rozpoczęciem przetargu.

Bliższych szczegółów oraz pozwolenia na obejrzenie objektów udziela Kancelarja N-ctwa Świsłockiego w Browsku.

Nadleśnictwo Świsłockie.

Ogłoszenie.

Nadleśnictwo Państwowe Wronki urządza w sobotę dnia **26-go czerwca 1926 r.,** począwszy od godz. 10-tej przed poł. na sali p. Koczorowskiego w Wronkach licytację na drewno użytkowe i opałowe.

Warunki licytacyjne ogłosi się w dniu przetargu.

587 **Nadleśniczy Państwowy.**

Poszukuję od zaraz

dobrego trakowego

wpracowanego na towar angielski, oraz

młodego człowieka

obeznanego całkowicie z tartakiem, wykorzystaniem drzewa i pomiarach. — Zgłoszenia uprasza się nadesłać z odpisem świadectw i podaniem pensji przy wolnym stole i stancji do Administracji Rynku Drzewnego pod nr. **591.**

Sosnowe drzewo kopalniane

w angielskich wymiarach, kupujemy loco statek Gdańsk, większymi partjami, także **osikowe drzewo** 1 metr długie, od 14 cm. w zwyż, oraz **deski jesionowe** od 26 mm. w zwyż loco Zbąszyn. — Oferty prosimy do firmy:

Holz Im- u. Export G. m. b. H.
Frankfurt a. Oder. 589

SIKAWKI

do skrapiania kultur

ma na składzie i przyjmuje do reparacji oraz dostarcza części rezerwowe

Administracja Rynku Drzewnego
Składnica Narzędzi Leśnych
Poznań, W. Garbary nr. 20.

Sprzedaż - 4, 3 młode polowczyki

krwi lemgijskiej, rodzice uprawnieni do wpisu w księgę rodowodową, rzadko ładne zwierzęta, znakomite do polowania ma korzystnie do oddania 585

von BOGEN - Brzezie pow. Pleszew

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb i zadań ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Piąty rok istnienia! Piąty rok istnienia

Podróże morskie
i sport wodny.
Kronika sportowa.

Kronika światowa
żeglugi i budowy
okrętów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego" wynosi rocznie **4** zł.; półrocznie **2** zł.; kwartalnie **1** zł.

Adr. Red. i Admin.: Tczew, ul. Hallera 17. - Konto P. K. O. 170044.

Okazowe numery na żądanie. 285

Zawiadomienie.

W porozumieniu z Wielkopolską Izbą Rolniczą, Wydział w Leśnictwa w Poznaniu, dostarczamy

siarczan miedzi

do skrapiania kultur

i prosimy o łaskawe spieszne zamówienia. Warunki dostawy podamy odwrotnie na zapytanie.

Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego
Poznań, Wielkie Garbary 20.

A. HEINE
Agentura 2
i komisja drzewna
Frankfurt (Oder)
Tel. 1705. Stiftsplatz 10.

Wałki świerkowe

świeże lub suche od 10 cm. w czubku wzwyż **kupuje** (593)

Handel Drzewa G. WILKE
POZNAŃ, skrytka poczt. 154.

Baczność!

Na wyrażone z różnych stron życzenie wydrukowaliśmy pewną ilość formularzy p. t.

Wykaz wykroczeń i przestępstw

podlegających postępowaniu karnemu na zasadzie prawa o kradzieżach leśnych z dnia 15. IV. 1878 roku (okładki i wkładki) i oddajemy je interesentom za poprzedniem nadesłaniem 0.09 złp. za jeden formularz.

Również można nabyć

wykaz wypłaty najmu po 11 gr. Listy płatnicze za wyróbkę drewna po 9 gr.

Numerowniki dla drewna opałowego po 8 gr. Projekt i obrachunek kosztów wykonania zalesień po 11 gr. za 1 formularz.

Także mamy na składzie

TABELĘ KUBICZNĄ Miary Metrycznej dla drzewa okrągłego Wacława Kamińskiego w cenie 1,- zł. za egzemplarz.

Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego (4
Poznań, W. Garbary 20.

Kto chce wiedzieć, co się **w świecie** dzieje,

ten czyta

najtańsze ilustrowane czasopismo w Polsce

„Przegląd Światowy"

Prenumerata kwartalna 6 zł. 25 gr Wszystkie korespondencje i prenumeraty przesyłać pod adres.: Skrzynka poczt. 135 Warszawa. 86

Fachowiec drzewny
z 5-letnią praktyką w tartaku, biurze i eksploatacji drzewnej, biegły w polskim i niemieckim, poszukuje jakiejkolwiek posady od zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia upr. do Adm. Rynku Drzewnego pod **Nr. 592.**

Werkmistrz (590
były monter, wykonywa samodzielnie budowy i remonty tartaków oraz wszelkich maszyn dla obróbki drzewa, 30 lat praktyki, zna kalkulację klocową, obecnie na stanowisku kierownika tartaku, z powodu zupełnej likwidacji firmy poszukuje posady od zaraz lub później. Chlubne świadectwa do dyspozycji. **Adres:** Białowieża, tartak „Stoczek", L. Pomorski.

Szukasz

wykwalifikowanego pracownika i energicznego korepetytora?

pisz

BRATNIA POMOC
stud. W. S. H. Warszawa,
Koszykowa 9
Tel. 45-84, godz. biurowe

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.